

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K — f.
 Hat óra . . . 5 K — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények grammd
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSEK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA

Az alkotmányos kibontakozás útja.

Már előbb tudtunk volna valami eredményt produkálni, ha az alkotmányos kibontakozás útjába akadályokat nem gördítettek volna azok, akik értelmetlen módon felkínálkoztak és készeknek nyilatkoztak kormányt vállalni az önálló bank nélkül a régi hatvanhetes program alapján. Ezért a hatvanhetes sajtó egy idő óta rendszeresen rémképekkel ijesztgette az országot. Csak hogy az ország most is tudja, mit tartson ezekről a mesékről, mert soha egy percig sem kételkedtünk azon, hogy az uralkodó, akit mindenkor a legalkotmányosabb fejedelmnek ismertünk, ezuttal is nem alkotmányos ténen fogja keresni a kibontakozás útját.

Ugy értesültünk, hogy alapos okunk volt most erre a feltevésre. A dinasztia ereje hozzá van kötve Magyarország sorsához s mennél erősebb, nagyobb Magyarország, annál erősebb, biztosabb támasza lesz a trónnak. Okunk volt tehát reményleni, hogy a mai sivár helyzetnek fenntartása sem az ország, sem a dinasztia javára nem szolgál, sőt inkább alkalmas arra, hogy a monarchiának konglomerációját szétördelje. Hiszen csak körül kell nézni, mennyire lesik a bomlásnak jeleit a birodalom határain túl. Hányan lesik és várják a pillanatot a nagy osztozásra. Epp ezért szüksége van ránk az uralkodóknak s így fel sem lehetett tételni, hogy a nemzet jogos, törvénnyel is biztosított kívánságait mellőzve céltalan kísérletezéseket tegyen a meggyöngyült hatvanhetesekkel.

Jó forrásból írják, hogy a király magasabb szempontokat tekintve meg egyezni óhajt a magyar nemzettel. És tudva azt, hogy az alkotmányos kibontakozás útja a függetlenségi párt felé vezet, a válság megoldása céljából összeköttetésbe fog lépni a párt vezérével s ezért a legközelebb ismét Budapestre jön.

A helyzet javulását a hatvanhetesek taborában tagadásba veszik s gúnyosan beszélnek a kedvező fordulatról. Csak hogy ha a szövetséges Németország legtekintélyesebb lapjait elolvassák, akkor látni fogják, hogy bizony a válságot nem csak nélkülük lehet, hanem nélkülük kell megoldani. A szövetséges nagyhatalom is bizonyára konszolidált, békés fejlődést óhajt, mert különben semmi sulya nincs oly nagyhatalomnak, melyet belső bajok

gyötörnek és amikor rámutatnak arra, hogy a magyar nemzet aspirációinak teljesítése nélkül nem lehet az alkotmányos kibontakozás útját megtalálni, egyuttal ők is leszegezik azt az elvet, hogy a hatvanhetesekkel leszámolt Magyarország, mert ma a függetlenségi párt programján áll az egész ország. Ezért nem lehet a jövőendő lehetőségeket és valószínűségeket a régi mértékkel mérni.

Mindezek csak arról győznek meg bennünket, hogy a király maga is tudomást szerzett arról, hogy a hatvanhetesekkel most már kezdeni nem lehet s hogy nem is volna alkotmányos dolog egy törpe érdekcsoport kedveert meilőzni a nagy és egységes függetlenségi pártot s mivel a szövetséges nagyhatalmakkal való viszonyukat is csak erősebbé teszi a békésen fejlődő Magyarország, elhatározta, hogy a meddő kísérleteknek véget vetve nem állja útját a nemzet jogai érvényesülésének. Epp ezért a vigasztalannak és sötétnek hirdetett helyzetben napsugárként hatott ez az értesítés, hogy a parlament többségével, a függetlenségi párttal az uralkodó legközelebb megkezdi a kibontakozásra nézve az érdemleges tanácskozásokat.

Láttuk, hogy nemzeti küzdelmünk legnagyobb akadályát az képezte, hogy a függetlenségi párt soha direkt összeköttetést nem kapott az uralkodóval. A hatvanhetesek közvetítése pedig csak arra volt jó, hogy feltelé magukat előtérbe állítsák s lefelé a paktumra hivatkozva cselekedeteiket a függetlenségi párt támogatásával tedezék. A függetlenségi párt most már maga is keresni fogja a kibontakozás útját s bármiként hirdessék is a tulsó oldalon, a király és nemzet meg fogják érteni egymást és az elkezeredett harc helyett az országban hosszú időre a béke és nyugodt fejlődés fog következni.

A nemzet jogos aspirációinak teljesítése csak szorosabb kapcsolatot fog létesíteni a nemzet és az uralkodó között s fogja látni, hogy a magyar nemzet soha mások jogainak letöresére, de csupán a saját magának érvényesülésére törekedett.

Most már általános érdek, hogy a válság mielőbb gyorsabb lefolyást nyerjen, mert minél inkább húzódnak, annál jobban elposványosodik s annál nagyobb és nagyobb áldozatot követel mindkét részről a megegyezés.

A városok háztartásának rendezése.

II.

A városok pénzügyi ziláltságának okai különbözők — mondja a kongresszus elé terjesztendő javaslat, — sok helyen a „hatalom változásával váltakozó érdekcsoportok ötletszerű akarata irányítja a th. bizottságokban és képviselőtestületekben az adminisztrációt, nem pedig a háztartásban annyira szükséges gazdasági rendszer és következetes irányítás”, — sok helyen a közigazgatás nékülözi az arra termelt képzet erőket.

„Nagy hátrányára szolgált a városoknak, hogy az állam azért, mert valamely közintézmény elhelyezését mérsékelt költséggel fogatosítani kívánta, az egyes városok között egészségtelen versenyt élesztett, amely sok esetben egész hazárdjátékká fajult. A városok ez által az érdekellentétek küzdő-terére szorítottak, ahol az anyagilag gyengébb az anyagilag erősebb javára károsodik s a győztes sem nyeri el küzdelmének méltó jutalmát, mert a szenvedett anyagi megerőltetés révén talán a fejlődés értékesebb eszközeit szerezhette volna meg.”

„A most felsorolt okok azonban csak hátrányára szolgálnak a városoknak, azok háztartásait válságba nem ezek sodorták. A városi közigazgatás körén kívüli eső tényezők: az államnak pozitív rendelkezései, egyoldalú jogalkotó munkája s önző gazdasági politikája taszították a városokat abba a helyzetbe, amelyben ma már — emondhatjuk — saját helyi feladataik ellátására képtelenek.”

A magyar városok alapítási történetét ismerjüs. Egyes királyaink a városokat a teljes autonómián és kiváltságleveleken kívüli adományokkal haimozták el, — ezen adomány-osztogatást inkább a királyi kegy, mint az igazság vezette, — így történt aztán, hogy egyes városok nagybirtokokhoz jutottak s annak adásait ma is élvezik, míg más városok magukra voltak hagyatva a kezdettől fogva mostanáig és csak potadó-terhekkel képesek a közigazgatást ellatni.

„A városok oly különböző vagyoni helyzete tehát nem annyira az okszerű és helyes, a primitív, avagy a könnyelmű gazdalkodásnak, mint inkább az államhatalom egyenlőtlen elbőndésének eredménye.”

A városok vagyoni aránytalansága mellett azonban a széleskörű önkormányzati jog lehetővé tette volna a magyar városok fejlődését, — azonban e helyett a kabinet-irodai császári rendeletek a városokat az államhatalomtól függő helyzetbe helyezték, az 1871, 1876 és 1886. években hozott közigazgatási törvények azon állapotokon szintén nem sokat javítottak s azon törvények éppen nem mozdítják elő a gazdasági fejlődést, sőt annak akadályait szolgálnak, — hogy pedig az állami feladatok ingyenes

teljesítése a városok közigazgatására lett reá hárítva, az teljesen egyonyomja a városokat.

Most a városok a következő állami teendőket látják el: 1) a katonai-ügyeket, forozást, ellenőrzést, nyilvántartást, 2.) az adóügyeket ellátja, az egyes adókat kiveti, beszedi, behajlja s a pénzt beszállítja az államkincstárba, — bélyeg és jogilletékeket, fegyveradó, vadászati-adót, hadmenetességi díjat beszedi, a földadó szabályozási munkálatokat és a fogyasztási adó kezelést tejesíti, 3) intézi a cselédtörvény rendszeti ügyeit, 4) eljár az erdőtörvény rendszeti ügyekben, 5.) ellátja a községi bíráskodást, 6.) intézi a gyám- és gondnoksági ügyeket, 7.) végzi a kézbesítési teendőket, 8) gondozza az állategészségügyet, 9) közreműködik a kirajajításnál, 10) ellenőrzi a mértékek és súlyok használatát, 11.) népoktatási intézeteket tart fenn, 12.) ellátja a mező-, tűz- és közrendeztetet, 13.) a szegényügyet intézi, 14) eljár a képviselőválasztók névjegyzéke elkészítésénél, 15.) foganatosítja a népszámlálást, 16) az előfogatokat és kézimunkaerőt előállítja, 17.) a közegészségügyi és rendőri teendőket ellátja. — Mindezen teendők a törvényhatósági városokra még nagyobb súlytal nehezednek, mert ők ingyen még a vármegyei hatóságok hatásköri teendőit is kötelesek saját területükön ellátni.

Ezen most felsorolt teendők a városok tisztviselőinek majd egész idejét elvonják saját hivatásuktól, vagyis a városok önkormányzati érdekeinek gondolatától, — az állam elvonja őket a városi ügyek ellátásától, amelyért a város őket fizeti és kényszerítve vannak olyan munkák ellátására, mely igazság szerint nem volna kötelességük és amelyért az állam sem nekik, sem a városoknak egyetlen fillér ellenértéket sem nyújt.

Ha a városokra a fent felsorolt állami teendők elátása — azok megkérdezése és beleegyezése nélkül — igazságtalanul nem lenne reá szorítva, akkor a városok har-

madrésznai tisztviselővel el bírnák látni a saját önkormányzati teendőiket és gazdasági ügyeiket, — így minden város személyi kiadásait felényire szállíthatná le s a szükséges személyzetet megfelelően díjazhatná. — De ha már jelenben az államnak nincsenek közvegi, akik által a fent felsorolt sok állami teendőt elvégeztesse, — akkor fizesse meg a városoknak mindazon költségeket, melyeket helyette viselni kényszerítve vannak s amelyek súlya alatt a városok már roskadoznak.

Ezen bajokon akarnak segíteni a th. és rt. városok polgármesterei által alakított egyesületek és a most tartandó „magyar városok kongresszusa,“ — ezért ott a következő határozati javaslat lesz bemutatva s véteik tárgyalás alá:

a.) Új városi törvény alkottassék, mely szabályozza az önkormányzati jogot és a város gazdasági életét, — a városi autonómia terjedelme szabatosan körülírassék, az önkormányzati és államhatalmi hatáskörök élesen elhatároltassanak. Az új városi törvényben mindazon teendők, amelyeket a városoknak átruházott hatáskörben az állam helyett teljesítenők kell, felsoroltassanak s az önkormányzat feladatkörén kívül eső teendők a városokra „csak a pénzügyi megterhelhetésre nézve előzetesen létrejött megegyezés után legyenek a jövőben utalhatók.“

b.) A városok háztartási viszonya nak javítására szolgáló eszközöket törvény által kívánja a kongresszus megszerezni, e végből igényt támaszt az állami támogatás mindkét fajára: „a segélyezésre és a dotációra.“

A segélyezés kiszámításánál alapul a javaslat az egyes városok szükségletet veszi s a legutolsó három évi fedezeti hiány átlagát kívánja kitesz tekinteni s ez alapon a legmagasabb segélyösszeget a hiány 50 százalékában véli meghatározni.

c.) A végleges rendezés érdekében a kongresszus állami dotációra tart igényt; ez az állami feladatok teljesítéséért ellenértékképpen illeti meg a városokat; a javas-

lat követeli a „hozadéki adók egy részének a városok javára leendő átengedését,“ és pedig a házat és háztelkeket választja ki a községi adóztatás céljaira. — A mi városunkban az állam-házbéradó és házosztály-adó címén az 1909. évre 27608 korona 47 fillér összeget vetett ki, — ha tehát jövőben ez a hozadék-adó a városok részére lenne átengedve törvény útján, Léva város ily összegű állami „dotációt,“ vagyis inkább kárpótlást nyerne.

d.) Ezen kívül a kongresszus kérelmezi, hogy „az ingatlanok átruházásánál 10%-os pótlék az összes városok javára törvényben megállapíttassék és az állam által szolgáltatassék ki a városoknak.“

Ezen városi új jövedelmi forrás fölkuatásával Léva város megelőzte 5 évvel a többi magyar városokat, mert az 1904. évi április hó 7-ik napján 887/1904. sz. n. hozott szabályrendeletével — alulírt polgármester kezdeményezésére — a birtokváltások után 10% városi adó kivetését és szedését rendelte el, — azonban az akkor uralkon levő Tisza István és Lukács László miniszterek azt a város részé e nem engedélyezték s így a városi tisztviselők nyugdíj-intezménye, melyre azon 10% jövedelem fölajánlva lett, nem létesíthetett.

e.) Végül a kongresszus törvény által kimondatni javasolja azt, hogy „a városi közteher-viselés legyen általános, az alól az államnak magán-tulajdont képező javai és az állami tisztviselők ne mentesültsenek!“

L va, 1909. május 17.

Bódogh Lajos,
polgármester.

A gyermek erkölcsi neveléséről.

Köztudomású, hogy a közelmúltban a pedagógia mezején mozgalom indult az iránt, hogy mikép lehetne az erkölcsi nevelést helyesebb, célavezetőbb utra terelni. Ez irányú mozgalom korántsem helytelen, vagy időszerűtlen; s amennyiben bizonyos, hogy a jelenlegi erők csai nevelés nem felel meg

kendő, a pitykegombo domany, a szalmiszitű nadrág és a ráncos-szárú, sarkantyus csizma csak emelte dalás alakját.

Jól tudott mulatni, lovagolni, kuglizni, biliárdozni és táncolni; szóval: az akkor divatos sportok minden fajtáját szenvedélyel űtte; de a komoly munkának már a nevetől is eszmört kapott.

A választást megelőző vasárnap délután, a litania végeztével, a gimnázium tanári kara, Békffy Károly igazgatóval az élén, az ifjúságot zászlók alatt vezette Varady lakása elé, hogy a köruton levő jeleitet bazaarkezésekor fogadja és üdvözölje. Varady a piactéren lakott, a saját házában, amely most Reitmánn gabona- és szeskerestetőnek a tulajdona.

Ei is büszkéen vittem egy zászlót, melyel — mint a IV. osztály tanulója — Szilkey István osztályfőnököm tisztelt meg.

A diákság kivonulása sok kíváncsiskodót hozott össze a piacon. Alig értünk Varady házához, az egész téren futó üsként az a hír terjedt el, hogy Varadyt, aki rendszeren negy, szürke-lovas fogaton járta be a kerületet, — utjában megtámadták, meg is sebesítettek és az egyik lovat lecsúrták. S míg ez a hír tovább-tovább terjedt, a Kazincsi-utca felől nagy tömegben vonult a piacra Kürthy pártja, melynek élén Gaál Sándor alakja tűnt ki. A menet számos nyalka lovas nyitotta meg; utánuk

T A R C A.

Az 1867. évi követválasztás Léván.

Irta: J. Ross Ferenc.

A polgári jogoknak a képviselőválasztásoknál való gyakorlása a mi választókerületünkben sem ment mindig simán. Sőt mondhatjuk, hogy némelyik választásunk túlföltös zajos volt.

A választás maga — a nagy számban kirendelt katonaság asszisztálása mellett, — leszámítva egyes, apróbb incidenst, — kellemes rendben folyt le és nem is volt rá eszt, hogy a választás napján támadt zavarok miatt a szavazás be nem fejeztetett volna. De a választásokat megelőző nagymérvű korteskedés majd a központban, majd a választókerülethez tartozó egyes községekben sokszor fajult véres verekedéssé.

Nem tudom, hogy valamikor a krónikás a lévaiaknak dicserő vagy megróvó lapjára írja-e, hogy közöttük minden időben jó és kitartó kortesek akadtak, akik nemcsak szóval, de — ha a szükség úgy kívánta — kék foltokat és folytonossági hiányt okozó, erősebb eszközökkel is bírták kapacitálni az ellentábor.

Ez alkalommal — ugyelmen kívül hagyva a többi választást, — cupán az 1867. évben megjertt időközti választásról emlékezem meg, amely azért vált szükségessé, mert a

kerület képviselője, Konkoly Thege Pál, törvényszéki előlék névezetevén ki, mandátumáról lemondott.

A választási előkészületek úgy a városban, mint a kerületben nagy hullámokat vertek fel, mert két tekintélyes és erős párt küzdött egymással. Az egyik párt Várady János helybeli ügyvédet, a takerépenzart megapapját jelölte, aki a honvédség szervezésében is tevékeny részt vett és később, mint ezredes ment nyugalmába.

A másik jelölt Kürthy József, bajkai földbirtokos volt, akit leginkább a magyar községek támogattak és ezekben igen erős párt állott mellette.

A lévaiak tömören sorakoztak a közkedveltségű Várady zászlója alá. Eleujelőltjenek a városban alig volt néhány szavazója.

A Varady-párt jevénye a fehér, — a Kürthy-párté a piros toll volt.

A város polgárait nagyon bosszantotta, hogy egy lévai ember sertett hiúságból hűtlenül elhagyta Varady pártját és miut főkortes az ellenpáron heves működést fejtett ki. Ez a főkortes Gaál Sándor volt, városunk egykori rendőrkapitányának, Gaál Pistának az öccse, egy dalás természetű és valóban csinos fiatalember, akit, miut vig cimborát, az egész környék ismer.

Többnyire magyar ruhát viselt. A dalutollas, pörge kalap, az aranyrojtos nyak-

teljesen azon kívánalmaknak, melyeket a szociálpedagógia követel.

Lásuk tehát röviden, hogy mik azok a kívánalmak, melyeket a szociális erkölcsi nevelés érdekében teljesíteni kell.

Mielőtt erre térnénk; azon kérdés eldöntésére kell szorítkoznunk, hogy voltaképpen mi az erkölcs?

Ennek eldöntése az első pillanatban könnyűnek látszik; ámde, ha az erkölcs lényegét és fejlődését vizsgáljuk, belátjuk, hogy az erkölcs világos és kétségszű megfogalmazása bizonyos nehézségekbe ütközik.

Miért? Azért, mert minden egyes korszaknak volt és van a maga erkölcsi kódexe, melynek tartalma az illető kor fejlődésével, vagy hanyatlásával folyvást változott, illetve változik.

Ebből látható, hogy bármelyes korszak erkölcsi kódexe csak a saját korára nézve lehet irányadó; más korra, vagy korszakokra többé-kevésbé, avagy egészében közömbös jellegű.

Azt, amit az ókor, vagy pld. a renaissance kor erkölcsösnek tartott, a modern korban erkölcsitelen lehet.

Igy többek között tudjuk, hogy az ókor és a középkor a rabszolgaságot erkölcsösnek tekintette, a mostani kornak erre vonatkozólag egészen más a nézete. A rabszolgaság, vagy efféle intézmény az ő szemében erkölcsitelen jellegű.

Mindezeknél fogva az erkölcs meghatározásánál mindenkori vizsgálódásunk tárgyává kell tennünk, hogy egy-egy bizonyos kor mit tekint erkölcsösnek s mit erkölcsitelennek.

Ehelyütt meg kell jegyeznünk, hogy a letűnt korszakok erkölcsi kódexeiben is találhatunk oly szabályokat, melyek jelenleg is az erkölcs megnevelését célozzák, (Ne üj! Ne lopj! Ne csalj! stb.) tehát nyíltan örök érvényűnek bírnak. De egyúttal kell ismerünk azt is, hogy bármelyes korszak erkölcsének, illetve értékének meghatározása felette széleskörű ismeretet igényel. Ezért az erkölcsnek pontos és helyes meghatározását hiába várjuk pld. egy oly egyéntől, aki csak korlátolt körű, vagy egyoldalú műveltséggel rendelkezik. Minderre csak a mindenkori kiműveltség, a kellő világnézettel és a morális érzéssel bíró egyén, u. n. bölcs képes.

Mint hogy pedig az erkölcsi nevelés elsősorban az kívánat a szülő és a pedagógus

kezében van letéve, ennél fogva iparkodjék a megfelelő morális érzékre szert tenni s elméjét lehetőleg mindenképp kiművelni, mert csak ilyenentén képes a gyermek erkölcsét helyesen fejleszteni és irányítani.

Azon legyen, hogy a gyermek erkölcses elsősorban a társadalmi hasznosság alapján épüljön.

Eszerint a gyermek erkölcsi nevelésének az legyen a célja, hogy a gyermek — később, mint ifju, vagy mint felnőtt — mindenkori csak azt tegye, amit az illető kor erkölcsi kódexének mértékjelzője mutat, illetve kíván.

A társadalmi szolidaritás, a kölcsönös együttérzés szüleményéből eredő s az abból kifejeződő erkölcsre kell törekednie.

Az erkölcsi nevelés kívánalmainak fejtegetésénél nem szabad érintetlenül hagyunk az erkölcsitelennek okait sem.

Az erkölcsitelennek részeit veleszületett, átöröklött; részint pedig a későbbi életévben szerzett.

Habár az erkölcsitelennek veleszületett okainak hangoztatása kissé furcsán érint bennünket, mégis mindamellett el kell ismernünk, hogy miként bármelyes lelki hibánk, azonképpen az erkölcsitelennek diszpozíciója is átöröklődhetik; velünk születettek.

Bizonyos, hogy az erkölcsitelen, kicsapongó, züllött, alkoholista, stb. szülők gyermekei sokkal inkább hajlanak erkölcsitelenre, mint a józan, erkölcsös szülők gyermekei.

Az erkölcsitelennek csirájával megfertőzött gyermek felette könnyen válik erkölcsitelenre, különösen pedig akkor, ha a külső környezet kedvező hatással van az effajta csirásra.

Mindezeket kivül az erkölcsitelennek csirája az élet bármely korszakában fogulhat meg a gyermek lelkében.

A rossz példa, a pornográfia, a szemérmes sértő tárgyak, dolgok, fenyegek, stb. mindmennyien az erkölcsitelennek terjesztésére alkalmas ragályok, melyek kiméletlenül szedik a zsenge áldozataikat.

Milyen a gyermek környezete, olyanná válik a lelke is.

Számos tapasztalat bizonyítja, hogy a gyermek a tiltott dolgok, tárgyak stb. iránt fokozottabban mérvben érdeklődik, mint ellenkezőleg.

Sőt az ily hibákat nemcsak a gyermeknél hanem — sajnos — a felnőtteknél is tapasztalhatjuk.

A legújabb időben példa rá „Szanin“ elkobzása. Addig, amíg „Szanin“ nem tiltották el, kevesen érdeklődtek iránta; de mielőtt az u. n. „tilalmasság“ korlátaiba szorították; az iránta való érdeklődés meg-hatványosodott.

Az erkölcsi nevelés terén alkalmazott eljárások között találunk olyanokat is, melyek többé-kevésbé, avagy egészükben helytelenek.

Az ily jellegű hiba különösen a gyermek lelkének bármely foku bajtól tulságos védelme, óvása.

Ezen eljárás a későbbi életévben felette megbosszulhatja magát. Nevezetesen a tulságos védelemben nevelkedett gyermek, vagy az ifju, az élet küzdő mezejére lépve, nagybárra tájékozatlanul, tapasztalatlanul áll rajta; majd csakhamar megszabadul a nevelés által rakott büncsektől s mohón élvezi azon földi jókat, melyek lidércként az erkölcsitelennek posványaihoz vezetnek.

Mig ellenben, ha annak idején gondosan és körültekintően bevezetjük a gyermeket az élet titkaiba (ideértve a nem felvilágosítást is), akkor bizton és bátran leküzdheti még a legnagyobb erkölcsi ragályokat is.

Hiba, még pedig helyrehozhatatlan hiba lenne tehát, hogyha a gyermeket mindennemű és rendű külső káros hatással szemben védelmeznék; ez esetben hasonló lenne pld. az üvegházi növénynek, melynek még a legesekélyebb szellőcsöke, avagy a gyenge napsugár is ártalmára van.

Az erkölcsi nevelésnél nem szabad figyelmen kívül helyeznünk az akarat és az értelem fejlesztését sem.

Az erős akarat, a józan ész, a belátás mindmennyien az erkölcsőség védőbástyái.

Sziként tudjuk, hogy a helyesen alkalmazott torna-gyakorlatok által megedződnek, megacéloznak a test izmai; ilyenentépp ellentáll óvá válnak a különböző szervi betegségekkel szemben, akként az erős akarat, a helyes irányban fejlesztett értelem megvédi a lelket az erkölcsitelennek ragályaitól.

Ez azonban korántsem igazolása annak, hogy ezentul a gyermek testét és lelkét ne védjük már bizonyos betegségekkel, méte-lyekkel szemben, mert ez igazán elhibázott művelet lenne.

jött a jelölt s ezt követte a sok száza menő falusi ember három zenekarral, amelyek között hiátóleg akkor szerepelt először a híres *csiffári* banda is.

A bevonulás valóban festői volt; azzá tette az ünneplőbe öltözött garammenti sok és szép leány, menyecske s délcég legény, akik mind azon jó szándékkal jöttek be, hogy a lévai piacon táncmulatságot is rögtönöznek.

Amikor a párt elhelyezkedett, Kürthy József kocsjában felállva megkezdte beszédét; de a piacon levő sokaság, a diákok és az inassereg közbekialtásaival folytonosan zavarta őt. Allítólag néhány kö is repült feléje. Ez annyira kihozta türelméből a Kürthy-párt lovasait, hogy többen a zajongók közé ugrattak és eközben számos sebesülés is történt.

A szétriasztott nép egy része bosszút forralva a tizedekbe és céhekbe sietett, ahol a polgárság Várady borától már erősen lelkesült. Amikor ezek meghallották, hogy az ellenpárt jelöltjüket u jában megáramdta, a népet a piacon lovakkal tipratta, — annyira felbőszültek, hogy bot-, husáng-, sátorúd- és egyéb életlen és nem durranó kézi fegyverekkel bőven ellátva nagy tömegekben nyomultak az egyes utcákból a piacra, meglepetésszerűen rohantak a már akkor mulató ellenpártira s azt egy negyed

óra alatt teljesen kivetkék a térről, amelyen csak a sok letépett piros toll, összetört kalap, csonka zászló, néhány gazdtalanul futkosó paripa és számos betört fejfel lézengő ember jelezte, hogy ott valami szokatlan esemény ment végbe.

Az ellenpárt letörésében mások is résztvettek ugyan, de leginkább a csizmadia-céh remekelt abban, mely akkor 100—120 tagból állott, melyhez körülbelül ugyanannyi legény és 70—80 inas is tartozott. Ez a nagy testület mérte a döntő csapást a betolakodottnak nevezett piros tollasokra.

De a lévaiak nemcsak a piacról üzték ki az ellentábor, hanem a Szepeai- és Kálnai-utcákon át kiszorították a határba, ahol Nyitrai Ferencnek akkor egy nagy tábla repceje volt. Ezen is végighajszolták s eközben az üldözöttek és üldözők az egész repcét úgy letarolták, mintha sásák lepték volna el.

Kürthy Józsefet — ha jól értesültem — a Medveczky-család vette pártfogásába. Ott talált menedéket és csak az éj leple alatt hagyta el a várost.

Néhány polgar halálra kereste Gaál Sándort. De nem bírtak rákadni. A nagy kavarodásban le is húzták őt a lováról, azonban valami úton-módon sikerült a piacról elmenekülnie egyik rokonához, *Bevelaqua* nevű köteleshez, aki a nagy-templom háta mögött levő házban lakott, amely va-

lamikor kántorlakás, később mértékhibesítő helyiség volt és 12 év előtt a város lebontatta s a telket a r. k. elemi fiúiskola udvarához csatolta.

Ott is keresték a főkortest, a bevonulás rendezőjét és vezérét; de nem találták meg, mert rokona a pincében egy nagy teknő alá rejtette, amelyben a leölt sertéseket szokták leforrázni.

A mi jelöltünk visszautazásáról hazaszivárgott hír nem bizonyult valósnak. Váradyt egyes községekben nem fogadták a legzivesebben, de sehol támadásban nem részesült. Csak Léva visszajöttében a hazafelé ballagó ellenpártiak s szecsei uton egy kókupac anyagának apró részletekben való röpitgetésével tisztelték meg őt; de — úgy látszik — az ijedségtől rosszul tudtak célozni, mert a sok kö közül egy sem tett benne nagyobb kárt. Csupán a kalapját horpasztották be és az egyik szürkijét sebesítették meg.

Az egész város talpon volt és a Kálnai-út mentén hullámozva lázasan várta Váradyt, aki 8 óra tájban tájékos lovakkal érkezett meg. A nép óriási lelkesedéssel kísérte őt a városon végig lakására.

A két párt fentebb vásoit mérközésének az lett az eredménye, hogy négy nap mulva Várady nagy saátóbbsséggel nyerte el a képviselői mandátumot.

Kulönfélék.

Itt csak a szélsőségekbe, a túlságokba való át-átcsapódásáról van ugyanis szó.

Mert tisztában vagyunk azzal, hogy a gyermek szervezetét a különböző betegségekkel szemben sokkal csekélyebb ellenállással, mint a felnőtté, emiatt e tekintetben fontosabb védelmet és ápolást is igényel. Ennek kapcsán ne feledjük el, hogy vannak erkölcsi betegségek, melyek jobbra csak az u. n. gyermekkorra vannak olyanok, melyek kizárólag csak a felnőtt korra szorítkoznak.

A gyermekkor erkölcsi betegségei közül különösen azok terjednek legnagyobb mérvben, melyek a gyermek u. n. élettani hallucinációinak, illuzóinak s ezzel együtt a pillanatnyi érzelmi elvezeteknek hódolnak s azoknak mintegy tapintésként is szolgálnak.

Összegezve az eddig előadottakat; láthatjuk, hogy a gyermek erkölcsi nevelése elapjánán véve csak akkor lehet helyes, ha a nevelés oly nyomokat hagy hátra a gyermek lelkében, melyek szerint a gyermek a jól nem valamelyes külső kényszer hatásától üzelve, hanem mindig saját belátása szerint cselekedjen, a rosszat pedig kerülje.

Vagyis a gyermek maga lássa; maga puhatója ki a helyesség, vagy a helytelenesség voltát s az abból eredő előnyöket, illetve veszedelmeket.

A belátás megvédi a gyermeket attól, hogy esetleges nemtelen vágyaira, ösztöneinek, stb. eleget tegyen.

Fokozzuk a gyermek intelligenciáját, illetve annak kapacitását, érzelmi világát, mert nyílvánvaló, hogy intellektuális és érzelmi tekintetben legműveltebb ember, egyszerűsége a legerkölcösebb egyén.

A korlátolt elméjű egyén legkivált nemi ösztöneinek, pillanatnyi érzelmi elvezeteinek el, a társadalmi erkölccsel pedig (des-keveset) törődik.

Vannak azonban az intelligens emberek között is olyanok, akik figyelt hanyagnak a társadalmi erkölcsnek, mert ők — azt állítják — hogy mindenekelőtt mutatni és élvezni akaróak, azzal pedig éppeneggel nem törődnek, vajjon abban tenykedésük h. szánár, avagy árnyékára van-e a társadalomnak.

Az ilyeneknél különösen csak az egyéni vonás szerepel; a szociális vonás teljesen halvány és megbízhatatlan.

Szoktatásuk a gyermeket idejekorán a munkásságra, mert a munka szerzetét, megbecsülését az erkölcsi életség legnagyobb ellensége. A munkátlanosság, az unalom minden rossznak a kü forrása.

A munkára való nevelésnél nem hagyjuk figyelmen kívül a művészi nevelést sem, mert a művészetben rejlik esztétika mindenkoros lélek megnemesítésére törekvés.

Az a gyermek, vagy ifjú, aki pld. a görög istennők szemlélésekor nem a művészi alkotásra, a szépre, hanem egyébre, főleg pedig érzékiségnek, nemi ösztöneinek kielégítésére gondol; annak az erkölcsi nevelése hibás.

Ismeressük meg a gyermeket a természet szépségeivel; adjunk alkalmat arra, hogy azokban gyönyörködhessek; szóval, hogy bizonyos foku elvezetést leljen bennük. E célra legjobban a szabadban való séták, kirándulások által érhetjük el. (Iskolai kirándulások.)

Egedjünk teret a gyermek eszörakozásának; emellett szigorúan ügyelve arra, hogy azok a gyermek úgy testi, mint pedig szellemi világának épp megfelelők legyenek.

Végül védjük a gyermeket a korárettiségtől, mert a korárettiség számtalan veszedelmet rejt magában.

Addig, amíg a gyermek a megfelelő szellemi önállóságra tesz szert, bizonyos eszközökkel ke irányítanunk a gyermek erkölcsiét.

Ilyenek küörösen: a jó példa, a tekintély, a szeretetteljes bánásmód, a szigor.

Szabolovszky István.

— **Városi közgyűlés.** Léva r. t. város képviselőtestülete folyó hó 19-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a város építési szabályrendeletének régóta húzódo ügye ismételten tárgyalásra került. A közgyűlés a szabályrendelet némely pontjainak a vármegye által kívánt lényegtelen módosításához hozzájárult s így mi sem áll utjában többé, hogy az a törvényhatósági bizottság részéről is jóváhagyatassék s valahára életbe léptethető legyen. Az aradi vértanúk vesztőhelyének a nemzet részére leendő megvétele céljára 100 koronát szavazott meg a közgyűlés. Névszerinti szavazással egyhangulag fogadta el az öv. Kosztolányi Zsigmondotól 1000 koronáért megszerzett pincére vonatkozó adásvételi ügyet. Az Oroslán fogadó ideiglenesen az eddigi bérletnek, Demjén Jenőnek adatott bérbe havi 200 koronás bérösszegért. Kátóna Jenőnek 300 koronás ajánlata nem volt figyelembe vehető, mert a kiűzött időn tú érkezett be. Ördögh Lajosnak 2400 koronás ajánlata sem volt fogadható, mert az ajánlattevő egy, körülbéli 500 koronát kitévő átalakítási munkálatot kívánt. Az ajánlattevők versenyzése alkalmas figyelemnek a felkeltésére. A fogadó mai épülete szinte a hasznavehetetlenségig elhanyagolt. A bérleti idő tartama teljesen bizonytalan, a város közönsége részéről bármikor felmondható. S a kedvezőtlen, az üzletmenetet akadályozó körülmények mellett is vannak ajánlattevők, kínálkozóknak bérlők. Mindezek világosan bizonyítják, hogy az Oroslán telke, mint a fogadó-üzlet céljaira felelté alkalmas hely, kincset ér s hogy a megféle épület létesítése elöszábitatlan szükségesség. A legtöbb adót fizetők 1910. évi névjegyzékükön összeírását végző bizottságba Levatic Gusztáv, mint elnök, továbbá dr. Weinberger Adolf és Tokody István, — a községi választókat összeíró bizottságba Bányai Endre elnökletével ugyancsak dr. Weinberger Adolf és Tokody István választották meg. Az igazgató választmány tagjai lettek Belcsák László és Levatic Gusztáv képviselőtestületi tagok. Bella Erzsébet szülészeti oklevélét kiérdemlék. Cibulka Rózsának 400 koronát utalt ki a 45-ös bizottság ajánlata s több adásvételi ügyek tárgyalására határdót tűzött ki a képviselőtestület.

— **Az asperni csata emléke** 1809 május 21. és 22-én volt az asperni csata (A s Ausztria) amelyben Napoleont először győztek le sik főlőn vívott nagy csatában. A diadalt Károly főherceg aratta a magyar és osztrák sereg élén. A csata 100. éves évfordulója alkalmából a 14. honvédezzrel lévai zászlóaja tegnap 8 órakor hálaadó szentmisét tartott a plebánia-templomban.

— **Gyászír** — Szabó Kálmán, nyugalmazott orvosi elnök, lapunknak 25 év óta tudósója — mint fájdalommal értesülünk — 19-én életének 62-ik évében elhunyt. A boldogultban Barsvármegye egy szerény munkás tisztviselőjét, s mi egy hűséges, kitartó munkatársat veszítettünk. A család tagjainak veszteséget, mely banat a következők gyászjelentésben fejezi ki: Ógyallai Szabó Kálmán, született márkus-és batizfai, a Máriássy Irén és gyermekei: Jolán és Árpád, a veje: Kozma Dezső s magunk és az összes rokonok nevében mely fájdalommal tudatjuk, hogy ógyallai Szabó Kálmán, Barsvármegye nyugalmazott orvosi elnöke és törvényhatósági bizottságának tagja, életének 62-ik, boldog házasságának 36. ik évében, sok szenvedés után, a halotti szentségek ajtóis fevételével ma delelőtt 11 órakor meghalt. A munkának és családjának élt, paratlan jó ferjét és apát gyászolunk benne. A megboldogult hűt tetemet pénteken folyó hó 21-én délután 4 órakor szenteli be a gyászházban a római katólikus egyház lelkésze, azután ki isszük őt örök pihenő helyére. Az engesztelő szent mise áldozatot szombaton reggel 8 órakor mutatjuk be az Úrnak az aranyosm róti római katólikus plebaniá-templomban. Adj Úram neki örök nyugalmat, s nekünk reményt a viszontlátásra Országodban! Ar.-marót, 1909 máj. 19. Amen!

— **Közgyűlés.** Az ipar-és tanonciskolai tanítók bars megyei köre folyó hó 20-án Ujbányán, az áll. iskola disztermében tartotta gyűlését. A megjelent tanítókat az ujbányai kartársak rendkívül szívesen fogadtatásba részesítették. Jaross Ferenc elnök megnyitó beszéde és előterjesztései után Bányai Ferenc az ipar-és tanonciskolai tanítók képesítéséről értekezett; többféle javaslatot tett, melyek közül egy-kettő lényegtelen módosítással, a többi változatlanul egyhangulag lön elfogadva. Ezután Ghimesy János az ipar-és tanonciskola belételeinek emelésére vonatkozólag tett indítványt, melyet szintén egyhangulag fogadtak el. A kör legközelebbi gyűlése Körmöcbányán lesz.

— **Házasság.** Jánoss Jenő, az Eső Magyar Általános Biztosító Társaság tisztviselője, szerdán vette oltárhoz Jánosy Juliskát. Legyen zavartalan a boldogság!

— **Tanulmányi kirándulás.** A polgári leányiskola a hó 24-én tartja meg szokásos tanulmányi kirándulását. A nővérek vezetése mellett az iskola összes növendékei a reggeli vonattal Ujbányára utaznak fel, ahol megátogatják az új üveggyárat, megtekintik a város nevezetességeit; kirándulnak az erdőbe és egész nap élvezni fogják a Garamvölgyének balzsamos és üde levegőjét, amelyből itthon — sajnos — úgy is nagyon keveset részük van.

— **Új gyógyszerár.** A belügyminiszter Garamszentbeneden egy személyjogú, önálló gyógyszerár felállítását engedélyezte s a felállítás jogát Suhajda Jánosra, okl. gyógyszerészre, a levai Boleman-gyógyszertár gondnokára ruházta. Az új gyógyszerár felállítására Garamszentbenedek község s a hozzátartozó környék lakosságának régi óhaja teljesült. Suhajda Jánosban pedig, kit sok évi itteni működése után szakképzettségéről, lelkiismeretes és előzékeny oldaláról ismer városunk közönsége, tapasztalt gyógyszerész nyert az új gyógyszerár.

— **Hymen.** Weisz Mór, levai nagykereskedő, köztisztviselőben álló polgártársunk kedves leánya, Weisz Camilla kisasszony, június hó 1-én esküszik örök hűséget Goldner Miksa nagytapolcsányi bankigazgatónak. Boldogság, meglegedés kísérje lepteiket!

— **Szakfelügyelők látogatása.** Mitelmann Nándor és Dömötör Pal iparoktatási szakfelügyelők, akik közül az első a kereskedő, utóbbi pedig az iparostanonciskolák felügyeletével van megbízva, — e napokban látogatták meg iskoláinkat. E hó 13-án Mitelmann Nándor, 17-én pedig Dömötör Pal minden osztályban meghallgatták a tanítást és közben az egyes tantárgyakból több kérdést intéztek a tanulóhoz. A szakfelügyelők a minden oldalról szerzett tapasztalatok alapján teljes meglegedésüknek nyilvánítása mellett annak is kifejezést adtak, hogy a levai iskolák a hasonemű intézetek sorában úgy az előmenetel mint a berendezés tekintetében a legelső helyet foglalják el. A legilletékesebb szakközégeknek ezen kiváló elismeréséből az egyik rész a várost illeti, amely a csekélynek mondható 1400 korona államegély mellett évenként 7009 koronánál többet áldoz a két iskolára. Az elismerés másik része a felügyelő bizottságnak és az iskolákban működő tanórnokok javára esik, akik kitartó igyekezettel fáradoznak azon, hogy városunk ipar-és kereskedőtanonciskoláját a kor igényeinek megfelelő módon és szellemben irányítsák és fejlesszék.

— **Tűzvész Nemesorosziában.** Kedden, f. hó 18-án Nemesoroszi községben nagy tűzvész pusztított, mely egy utca mindkét hátsorát majdnem teljesen elharmasztotta. A ús a Weichtler-féle kocsmá udvarán kezdődött, hol egy szénaboglya gyulladt ki eddig ismeretlen okból. A lángok a nagy szélben átsaptak a szomszédos házakra s alig egy óra múlva az egész utca lángokban állott. Légett a róm. kath. templom és az iskola is. A plebánia-épület is csak a véletlenül jelenlevő levai járásbírósi deputáció önfeláldozó munkássága mentette meg a pusztulástól. A kár nagy s biztosítva keves volt,

Halálozás. Özv. *Paul Józsefné*, sz. *Bankovits Borbála*, tegnap d. u. 4 órakor Vámosladányban elhunyt. A nagyszámú család fájdalmas veszteségét következő gyászjelentéssel tudatja: A hirtelen bekövetkezett halálával a világ elvesztette a nagyanyját, özv. *Paul Józsefné*, szül. *Bankovits Borbála*, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után f. hó május 22-én d. u. 4 órakor 69 éves korában az Urban csendesen elhunyt. Szeretett halottunkat folyó hó 24-én d. u. 3 órakor kísérik a róm. kath. egyház szertartásai szerint, a vámosladányi róm. kath. temetőben levő örök nyugvóhelyére. Az engesztelő szentmise-áldozatot folyó hó 25-én reggel 8 órakor mutatjuk be a Mindenhátónak a vámosladányi plébániatemplomban. Vámosladány, 1909. évi május hó 22-én. Aldás emlékére! — *Paul István*, *Paul Ferenc*, *Paul Mária*, *Dr. Paul Ernő*, *Paul Béla*, gyermekei: *Korpás János*, *Pathy Kamilla*, *Rieggel Mária*, *Zalánffy Gizella*, veje, illetve menyei: *Paul Kamill*, *Paul Aranka*, ifj. *Paul István*, *Paul Marika*, ifj. *Paul Gyula*, id. *Paul Gyula*, *Paul Pirokska*, *Paul József*, ifj. *Paul Ferenc*, *Paul Irén*, *Paul László*, *Paul Jolán*, *Korpás Margit*, ifj. *Korpás János*, *Korpás Rózsa*, unokái.

A legfiatalabb kanonok. Akár életéveit tekintjük, akár kinevezetésének idejét vesszük, a legfiatalabb esztergomi kanonok *dr. Rott Nándor*. Lelkének nemesége, szívének jósága méltán emelik őt a legérdemesebb főpapok közé. Jötekonysága határt nem ismer. Arra még nincs pénze, hogy kanonoki lakását berendezze; de Esztergomnak nincs oly emberbaráti intézménye, melyet jelentékeny összeggel már ez ideig is ne segélyezett volna. Áldást osztó keze elért hozzánk is. A Lévai Ker. Munkásegylet házára 100, azaz *Egyszáz koronát* küldött. Jósága nem szorult a dicseretűnkre, szerénysege tiltakozni fog e néhány sor ellen is; de nem tehetjük, hogy a fátylát vék a alá rejtjük.

Több világosságot! Szó sincs róla, nagyon sok szó fer a mi modern világításunkhoz. Sereg az ivólámpák, feketék és nem adnak fényt az utcai körték, vibrál az áram; de nem ezekről akarunk most szólni. A szegény *Sziklasor-utának* nincs villamos lámpája. Nappal is veszélyes arra a járás, éjjel minden világítás nélkül valóságos istenkísértés. Az okosság is, meg a méltányosság is követeli oda a villám-lámpát, még pedig az egész éjjeli lámpát.

Nyári hivatalos órák. Az aranyosmaróni p. ügyigazgatóság tudomásunkra hozza, hogy a nyári évadban június 1.-től szeptember 15.-éig bezárólag mind a pénzügyigazgatóság, mind pedig a megye területen letező négy m. kir. adóhivatal hivatalos óráit reggel 7.-től délutáni 1 óráig tartja.

Telephon-hálózatunkat már a közelebbi napokban kezdik építeni s mint értesülünk, csak ott vezetik be, akik a hivatalos felszólításnak eleget tettek és a kért összegeket befizették. Azon jelentkezők pedig, akik e hét folyamán a hivatalos felszólításra sem nyitnak be a kért összegeket, évek hosszú során kell nekik önkéntesülük a telephon bevezetését.

Letartóztatott csendőrök. Nagy meglepetést keltett tegnapelőtt este az Adler-féle kávéházban két csendőrnek a letartóztatása. Ugyanis az aznap ügyeletes tiszt a két csendőrt az őrzőjart altal a laktanyába kísértette, honnan másnap reggel szabadsdon eresztettek. Az ügyben, mint halljuk, vizsgálatot indítottak.

Szükségek automoblon. A nemzetiségi agitátorok tudvalevőleg egy római zarandokkivétel akarnak tüntetni a magyar-ság ellen. Ennek a zarandokkivétel sikere érdekében *Szükségek Ferenc* agitál leghövebben Bars megye egyes községeiben. Automobilon járja be a vidéket s mint a *Katholikus Tudósító* értesül, Kelön, Garam-kürtőn, Jelenen csinált propagandát a z a ándoklat mellett. Kívánatos volna, hogy est a nemzetiségi agitációt a katolikus papság ellenőrizze és ellensúlyozza.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Köveskúti Jenő áll. tanítóképző intézeti igazgató ur 10 korona 4 fillér és Lampel Róbert könyvkiadó cég 30 koronát adományoztak a Léván építendő „Tanítók Háza” javára. Fogadják a nemes adakozók az egyesület hálás köszönetét.

Deák Adolf,
bars megyei általános
tanítóegyesület főpénztárosa.

Hivatalos közlemény.

2431/1909 szám.

Hirdetmény.

Mellyel közhírré teszem, hogy a városi építési szabályrendelet pótlására vonatkozó 3357/1909 számú képviselőtestületi határozat és a képviselőtestület 1908. évi február 4-ik és 1909. évi május 19-ik napján megalkotott szabályrendelet a városház I. emelet 12. számú helyiségében — a kiadó-hivatalban — közszemlére van kitéve s a törvényes 15 nap alatt ellene az 1886 évi XXII. t. c. értelmében felebbezés nyújtható be.

Léva, 1909. évi május hó 19.-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

3360/1909. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy Léva r. t. város képviselőtestülete a mai napon 3296/1909. sz. a. hozott határozatával elfogadta és jóváhagyta Barsvármegye közigazgatási bizottságának kisajátítási kiűldöttsége előtt Léva r. t. város Polgármestere mint vevő és özv. Kosztolányi Zsigmondné mint eladó közt a Bati-ut melletti pincehajlék tulajdonjogának 1000 korona kisajátítási árban a város részére történt megszerzése tárgyában létrejött egyezsége, — akik tehát ezen határozat ellen az 1886. évi XXII. t. c. értelmében felebbezessel élni kívánnak, — azok azt 15 nap alatt a város iktató-hivatalában jogosítottak benyújtani.

Léván, 1909. évi május hó 19.-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1909 évi május 16-tól 1909 évi május hó 23-áig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Bozsényik József Pleva Mária	leány	Julianna
Kovács S. Záhorszky E.	fiú	Árpád
Szalay Vilmos Korpás Jul.	leány	Ella
Kalocsai Gy. Neub uer M.	leány	Vilma
Chren Mátyás Frajka Katalin	fiú	Ferenc
Petneházy Julianna	fiú	halv. szül.
Vargha Károly Vágner H. rm.	fiú	Károly

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Válása
Gyuráty János Mészáros Margit Jánoss Jenő Jánossy Julia ifj. Bogdán Gáspár Iván Ilona	g. k. rkath. rkath. rkath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Zámbay János	50 éves	Bélatfúródás
Dapák Ilona	10 hó	Tüdővérzés
Lulcsó (Pravdik) János	58 éves	Májrák
Hribik Elemér	15 hó	Tüdőgyulladás

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kőnya József rendőrkapitány
Buzsá m.-mázsánként 28 kor. 60 fill. —
29 kor. — Kétszeres 26 kor. 40 fill. 27 kor. 60 fill. — Rozs 26 kor. 80 fill. 27 kor. 40 fill. — Árpa 17 kor. 50 fill. 18 kor. 20 fill. Zab 18 kor. 20 fill. 18 kor. 60 fill. — Kukorica 17 kor. 40 fill. 18 kor. 40 fill. — Lencse 36 kor. 60 fill. 37 kor. 60 fill. — Bab 17 kor. 80 fill. 18 kor. 40 fill. — Köles 28 kor. 40 fill. 29 kor. 60 fill.

Nyilttér*)

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egyhe, oldó házszer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti dózisa ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő **bedörzsölés**, elismert, régi jóhírnevű házszer szaggatás és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára kor. 2.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész.
Cs. kir. utv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Saját termésből kis üstön főzött kítőnő minőségben

Seprő és törköly-pálinka
Hektoliterenként 140 koronáért
Literenként 160 fillérért

Sárga baraczk-pálinka
Literenként 5 koronáért.

Kapható Léván
HOLLÓ SÁNDOR
pincéjében.

Premnyulak. Fajtiszta tenyész-nyulak amely korban ócsán kaphatók Taubinger Lászlónál Nagy-Tőre, u. p. Alsó-Varad. Barsm.

A mosás akár a tánc, Fáradságba nem kerül, Schicht szappant ha használz, Még szived is örül.



Schicht szarvasszappana
csodálatos, hathatós tisztítóerejét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok legdögösabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehéreneműt! Megtakarít fáradságot és vesződséget kíméli ennél fogva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

2037/1909. Mlvi szám.

Hirdetmény.

Garamvezekény község telekkönyvének volt uradalmi jogait tartalmazó része **birtokszabályozás** következtében az 1869 évi 2579 I. V. számú szabályrendelet értelmében átíratottatik.

E célból a hiteltelítési eljárás nevezett községben **1909 évi június hó 14. napján veszi kezdetét**

Elnelölve felhívom az összes érdekeltet, hogy a hiteltelítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazottjaik által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesítheti.

Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság Léva 1909. május 6 napján.

Pogány Virgil,
kir. bíró.

441/1907 végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. bírság 1907. évi V. 273/1 sz. végzése folytán Dr Szilárd Samu ügyvéd által képviselt Osztiáder György felperes részére alperes ellen 338 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 662 kor. becsült ingóságokra a lévai kir. bírság 1909 V. 273/2. számú végzésével az árverés elrendeltevén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatok követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjog nyertek volna Léván beendő megtérése határidőül 1909. évi május hó 29 és következő napján délelőtt 10 órája kitűztetik. amikor a bíróság lefoglalt gépek, eszközök s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron adni is el fognak adatni.

Felhívom mindazokat, kik az elárverzendő ingóságok vételéről a végrehajtató követelését megelőző kielégítéséhez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseket az árverés megkezdésig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el nem mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítattik. Kelt Léva 1909. évi május hó 17. napján.

Karácsonyi Pál
kir. bírósági végrehajtó

Építési pályázat.

Az esztergomi méltóságos főkapitán Barstaszár-Nádasi birtokán ez évben egy nyolc szobás cselédlakást építtet melynek tervezete és költségvetése Esztergomban az uradalmi főtiszt hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Felhívom a vállalkozni óhajtók, hogy kötelező írásbeli zárt ajánlataikat legkésőbb folyó évi június hó 6 ig az „esztergomi főkapitán uradalom főtiszt hivatalának“ címeve nyujtsák be.

Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Esztergomi főkapitáni uradalom
főtiszt hivatala.

Miért vesz minden szegény és gazdag

egyaránt

DIANA sósborszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván, egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és meg-rögtetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorba vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

küszet ér egy üveg valódi

DIANA sósborszesz.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyed izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugkonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetetlen kellemetlenségeiktől és bajtól meg lehetnek óva, ha DIANA sósborszeszt visznek magukkal. Mert a DIANA-sósborszesz íhatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hűségtől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer. Hajón utazókat megóvja a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálisan redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólréhetetlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a DIANA-sósborszeszben. A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát- és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő: **Erényi Béla** gyógyszerész, Budapest, Károly-körút 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni. Használt „DIANA sósborszeszes“ üveg ket nem veszünk vissza

Egy üveg Diana sósborszesz 44 fillér.

Egy nagy üveg Diana sósborszesz 1 kor. 10 fill.

Egy legnagyobb üveg Diana sósborszesz 2 kor. 20 fill.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Hivatalnokok, dijnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hársabb szert nem találhatnak a DIANA-sósborszesznél, amely a sok ildásból származó, elmaradhatatlan bajok ellen a leghatásosabb, biztosan ható szer.

Mint arczapoló szer,

legkiválóbb a DIANA sósborszesz, amely eltünteti a mitesszereket, az arczört simává, tisztává varázsolja. Sikerral alkalmazható izadás ellen, valamint szájból megszüntetésézet. Fürdővizben, mosdóvizben használva, a testnek bámulatos rugkonyságot, üdéséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szenvedők állítása szerint a DIANA-sósborszesz biztosan ható és a legolcsóbb házi szer.

Esténként miért használják oly előszeretettel a

DIANA sósborszeszt

minden házban ?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőltetve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel

Mert erősíti és edzi a testet.
Mert erősíti és edzi a csontokat.
Mert erősíti és edzi az inakat.
Mert erősíti és edzi az ereket.
Mert a bedörzsölés által a véredények mozgása jönnek, miáltal felfrissül az egész szervezet.

Mert a has masszirozása által a székelet teljesen rendbe jön.
Mert a bágyadság a homlok bedörzsölése által végképpen elmúlik.
A kik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, inak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megűzhetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel

mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg.

Bérbeadó A lévai kórházi egyesület tulajdonát képező, a Léva báthi-utca 17. szám alatt levő ház 1909 évi május hó 1-től. Felvilágosítást nyújt **Medveczky Sándor** gyógyszerész.

Eladó ház. Léván Part-tér 4 számú ház szabad kézből eladó. Bővebb értesítés **Dodek János** telexkönyv-vezetőnél szerezhető

Tanuló felvétetik. Jó házból való fiú keresztény, tanulónak felvételnél **Köhler Arthur** vas és fűszer üzletébe Dobsinán hol a nemzet és tót nyelvet elsajátíthatja.

Zsák és ponyva kölcsönző ad kölcsön zsákokat és ponyvákat, úgy helyben mint vidékre, valamint új ponyvákat és zsákokat is jutányos áron elad **Ungár Adolf Léva Kohári utca.**

Birtokberlet. Feiső Dabovanban (vasuti állomás Nagy Kosztolány, Nyitra megye) 626 magyar hold legjobb szántó és rét bérletiakkal, a szükséges jó karban levő gazdasági épületekkel, továbbá szeszfőzde 717 hektoliter centingessel 1911 január 1-től 12 vagy 15 évre szabad kézből bérbe adatik. Felvilágosításul szolgáló báró **Steiger Albert** Pozsony, Ferenciek tere 8.

Arajanlati hirdetmény.

V B. Bolyos Nándor gr.-damázdsi lakos csődöttömégéhez tartozó s a csőd pót leltár 1—11 tétel alatt felvett különböző áruk, egymint különféle kelmék, fűszer, kávé és bőr áruk eladatását a csődválasztmány elhatározván, alulírt mint nevezett vb. csődöttömégének gondnok felhívom mindazokat, kik ezen árukat megvenni kívánják, irásbeli ajánlataikat **legkésőbb e hó 27-éig nálam tegyék meg. Az áruk f. hó 24-én délután 3—4 órakor Gr.-Damásdon megtekinthetők.** Az ajánlattevőre a kötelezettség azonnali beáll, a végleges megállapodást azonban a csődválasztmány magának fenntartja.

Levatic Gusztáv,
csődöttömég gondnok.

1006/1909 szám.

Barsvárm. közig. bizottsagától.

Hirdetmény.

A vármegye alispánja bemutatja a kereskedelemügyi miniszternek 54992/889 számú leiratát, mellyel a turocz-prekopai nevelési feljött törvényhatóság uton végzett kieszámbitesek által elított területre a kisajátítási eljárást az 1881. XI. t. c. 32. §-a értelmében elrendelte.

H a t á r o z a t:

Barsvármegye közigazgatási bizottsága az idézett ministeri rendeletben engedélyezett kisajátítást tudomásul véve, az elrendelt kisajátítási eljárást fogantatására **Manath István** Barsvármegye alispánjának emóktete alatt, Dr. **Persay Ferenc** vármegyei tisztii főügyész, **Bodor Karoly** kir. főmérnök az aranyosmaroti m. kir. alamepiteszeti hivatal vezetője és **Bodo János** vármegyei főjegyző, mint a bizottság jegyzőjéből álló bizottságot küld ki es a kisajátítási terv megállapítására az eljárás határidejéül a körmöcbányai es a janoshgyi határban elfoglalt területekre vonatkozóan **Körmöcbánya sz. kir. es főbányaváros tanácsstermében 1909. évi június hó 23-ik napjának d. e. 9 óráját**, — a **Bartos es Körmöcske** községek határában kisajátított területekre vonatkozóan **1909. évi június hó 24-ik napjának d. e. 9 óráját** ugyancsak a **Garamszentkeresztii járás főszolgabírájának hivatalos helyiségebe**, — a **Saskóvárálja, Kiszelfalu, Bezerete** es **Felsőbessenyo** határban tekvő területekre vonatkozóan pedig **1909. évi június hó 25. napjának d. e. 9 óráját** ugyancsak a **Garamszentkeresztii járás főszolgabírájának hivatalos helyiségebe** kitűzi es **Körmöcbánya sz. kir. es főbányaváros tanácsának es Janoshgyi, Bartos, Körmöcske, Saskóvárálja, Kiszelfalu, Bezerete, Felsőbessenyo** községek előjáróságainak a kisajátítási terv es az összeírás egyik egyik példányának kiadása mellett meghagyja, hogy az összeírás es a tervet jelen veghatározat veteletol kezdődően a bizottsági eljárás hatánapjáig a város- illetve község házánál közszemlére tegye ki es erről, valamint a tárgyalás helyéről az érdekeit teletet a helyi szokásnak megfelelően haladéki nélkül értesítse azzal, hogy a kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása fölött akkor is erdemüleg fog határozni, ha az érdekeiket közül senki sem jelenne meg. Meghagyja továbbá **Körmöcbánya sz. kir. es főbányaváros tanácsának es az elsorolt községek előjáróságainak**, hogy a jelen veghatározattal kiadott kisajátítási

Kéveköto. Gabona kévekötole- ket kézi kötoésre két végén pirosra festve **ujított fazárral mely újítás ál'al a munka fele időre kerül** az eddigieknel mind az által nem dragábbban alulírt saját ipartelepén készit, es nagy mennyiségben raktáron tart. Valamint különféle gazdasági kötel árukat a legfinomabb valamint durvább fajta kender es géptisztító es zsák fonásra alkalmas köczokat, eser dohány valamint e szakmába vágó bármiféle áru gyors es pontos elkészítésére vállalkozik. Szives megkeresésekre árgyvezéket bérmentve küldi **Klapaty János** k. télgyártó **Vác.**

Porosz köszén. Gépész-, géptulaj- donos es földbir- tokos urak szives figyelmébe ajánlom, mint cséplési idényre gőzgépek fűtéséhez legcélszerűbb es legolcsóbb fűtési anyagot, a legelső rendű **Porosz köszénemet**, melyre már most megrendeléseket es előjegyzéseket e fogadok a legolcsóbb árban, továbbá raktáron tartok elsőrendű **felvágott száraz bükkfát**, melyet mélyentiszított rendeltöm kenyeimre házhoz szállítok, azokivül melegen ajánlom bádogos, aranyműves uraknak es tb. a zsarnócai híres legelső rendű rostált **bükkfa faszenemet** szintén a legolcsóbb árban. — Szives partfogásukba ajánlva tisztelettel íf. **KOVATSIK JÁNOS**, Szepessy-utca 8. szám. Lévan.

Udvari lakás. 3 kis szoba es mellékhelyiséggel Széchenyi-u. 11. szám alatt kiadó.

Jutakévekötelek legolesóbban beszerezhetők **Dobrovits László Pozsony—Ligetfalui** gyárban. Sürgőnyezim **Dobrovits Pozsony-Ligetfalu.**

Építkezés.

Az ujbarsii templom es plebáni- épületen kőmives, ács, asztalos, bádogos es kőfaragó munka

= k i a d ó. =

Értekezhetni a plebá-
nia hivatalban.

Mész!

Építéshez kitűnő minőségű meszet ajánlunk, teljes kocsirakományt bármely vasuti állomásra küldünk.

BRAUN JÓZSEF es FIA.

Könyvkereskedésünkben egy legalább két közép- iskolát végzett ifju tanulónak felvétetik.

Egy **CLAYTON es SCHUTTLEWORTH- féle 10 lóerejű gőzmozgony** mely három év előtt lett gyárilag gyökeresen javítva, új tüszekrényvel, új tüszesóvekkal es új kéményvel ellátva — eladó es a tulajdonos Pta. **Mária-Családon** (u. p. Ujlót, Bars megye) megtekinthető.

Szábély Árpád

tervet es összeírast a tárgyalás hatánapján Barsvármegye alispánjának, mint a bizottság elnökének oly értelmű helyhatóságii bizonyítvánnyal adják át, mellyel igazoltassék, hogy a kisajátítási terv es összeírás 15 napon at a városháza tanácsstermében, illetőleg a község házánál közszemlére volt kiteve es a tárgyalás helyéről es idejéről az érdekeit felek a helyi szokásnak megfelelően es ezen veghatározat tartalmának közlése mellett értesítettek.

Egyuttal elrendeli a bizottság, hogy jelen határozat „Barsvármegye hivatalos lapja”-ban, a „Barsi Ellenőr”-ben es a „Bars”-ban a nevezett hírlapok egymásután megjelenő két-két számában Barsvármegye törvényhatósága közuti alapja költségére közlételessék.

Azon esetre, ha a kisajátítás által érdekelt tulajdonosok között olyanok lennének, kiknek lakhelyét az érdekeit város, illetve községek előjáróságii kipuhatolni nem tudnak es így jelen veghatározat kihirdetéséről értesítést nem vehetnének, ezek részére **Huberth Vilmos** lévai ügyvéd, ügygondnokul nevezetik ki azzal, hogy a bizottsági helyszini tárgyalásban részt vegyen es az ily oknal fogva tavollevő érdekeit képviselje.

Miről:

1. Barsvármegye alispánját a vonatkozó összes iratok kapcsán.
2. Dr. **Persay Ferenc** vármegyei tisztii főügyész.
3. **Bodor Karoly** kir. főmérnököt.
4. **Bodo János** vármegyei főjegyzőt.
5. Barsvármegye hivatalos lapjának szerkesztőjét.
6. A Barsi Ellenőr szerkesztőjét Aranyosmaroton.
7. **Huberth Vilmos** ügyvéd kirendelt ügygondnokot.
8. A Bars szerkesztőjét Lévan.
9. A Garamszentkeresztii járás főszolgabíráját.
10. **Körmöc sz. kir. es főbányaváros** polgármesterét.
11. **Janoshgyi község** előjáróságát.
12. **Bartos** „ ”
13. **Ökörmöcske** „ ”
14. **Saskóvárálja** „ ”
15. **Kiszelfalu** „ ”
16. **Bezerete** „ ”
17. **Felsőbessenyo** „ ”

A 10—17 tétel alatt felsoroltakat a kisajátítási terv es összeírás egy egy példányával jelen veghatározattal értesiti.

Kelt Barsvármegye közigazgatási bizottságának Aranyosmaroton, 1909. évi május hó 11-én tartott ülésében.

SIMONYI
főispán elnök.

ELADÓ HÁZ.

Léván a város belsejében fekvő jó jövedelmű ház szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál

Bellan Adolf
ny. kir. telekkönyv-
vezető Léván.

Jó kávé

az amely az üzletekben levő más árú zágát fel nem veszi és frisse zamatjával megtartja ez pedig a

Diadal PÖRKÖLT KÁVÉ

zárt csomagokban. Utólrérhetlen jó minőségű a jó háziasszonyt a választás gondjaitól falmant. Szakértői felügyelet alatt készíti **Schmidl Sándor és fia** Budapesten

Kapható: **BLUM GYULA** főüzertűz letében Léván Bati-utca sarkán.

Kiadó lakás.

3 szoba mellékhelyiségekkel f. évi november, esetleg augusztus hó 1-től

kiadó.

Ezen lakás és helyiség 50 év óta fényképes: étel üzlet és műteremnek volt kapcsolatos s így ilyenmű üzletnek biztos alap az ilyen vállalatnak.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában

BUTORRAKTÁR

asztalos műhely — kárpitos munkák.

A nagyközönség tudomására hozom, hogy 26 éve fennálló modern bútorraktáramat **asztalos műhellyel bővítettem**, mely által a vevőim legkényesebb ízlelésre is kielégíthetem; jelenleg tehát azon kellemes helyeken vagyok, hogy bárminő megrendeléseket: **szoba berendezést, egyes, úgy asztalos mint kárpitos bútorok készítését akár előrajzolás után is — és javítást elvállalhatok.** Saját műhelyemből a legszebb kivitelben s valóban hazai gyártmányként a legpontosabban szállíthatok. — A legmodernebb ottmár átvettők, szőnyegek, kelme- és csipke-függönyök, ágy- és asztal terítőket a legdivatosabb mintázatban s különböző minőségben találhatók raktáramban. — Hiszem, hogyha addig megnyerte, így ezután a nagyközönségnek még fokozottabb tetszését fogja kiérdemelni a már évtizedek óta fennálló

Steiner József
kárpitos.

GAZDASÁGI CIKKEK:

gabonaszákok, gépszijak, vízmentes ponyvák stb. stb. gyári áron.



Portland és románcement, sukatorlád, katany, carbolinum, carbit, benzín, creolin, carbolpor, ciomész, carbolsav, naftalin, kék- és zöld galic, kékpó, és kénpor, gyanta, raffináló, petrolum, kápcsalaj, gépsalaj, tovetaszir, fagygy, kender, kőc, gummi és szobeszűrő, kocsikendő, mashasó, cocusz növényzsír, arlórépamag stb.

Esetek, macsziók, linoleum, lakk festékek minden színben.
Husvágók, darálók, zománc.

48 nickel főzőedény, mirlag és sütyök, fagy



algépek, jégscrények, fürdőkádak, sárgaréz- és vasgyak, mosdók, kerékpár ényképzési gépek és kellek, torakészletek, halászhorgok, villanycsingó kész eek stb. nagyválasztékban **kaphatók**

KERN TESTVÉREKNÉL LÉVÁN.

Millió háziasszonyok tisztitanak

Globus

Fém tisztítókivonatai

mely a legjobb fém tisztítószer a világon

HANGVERSENY GRAMOFON.



Az itt ábrázolt beszélőgép 23—22 cm. széles és 13 cm. magas tokban, kitűnő hangdobozzal, játszás közben forgatható színes virágtölcsérral minden nagyságu lemezhez alkalmas, 2 darab 19 cm. átmérőjű mindkét oldalon bejátszott lemezzel együtt

16 forintért

kapható.

Nagy választék mindenmű és nagyságu beszélőgépekből és lemezekből.

Árjegyzéket és lemezijegyzéket ingyen és bérmentve

küldök. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjmentes.

Klein Sándor, órás és ékszerész Léván.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván Piac téren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

vau berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődők közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHIRANTZ** féle gőzcséplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságbau valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

Czim:

Szigyartó Nagy Mihály
Felsősegesd, Somogy megye.